

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра загальної та практичної психології

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	«Психологія профорієнтації» Курс викладається українською мовою.
Викладачі	Ю.П. Данчук, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри загальної та практичної психології
Профайл викладачів	https://moodle.kpnu.edu.ua/user/profile.php?id=4022
E-mail:	uliyadancuk@gmail.com
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/user/view.php?id=4022&course=5240
Консультації	Консультації проводяться щопонеділка (15 ⁰⁰ -16 ³⁰), місце проведення – кафедра (аудиторія 21а)

2. Анотація курсу

Основна мета курсу «Психологія профорієнтації» – надання допомоги студентам-психологам у вивченні основ профорієнтації та формування у них практичних умінь і навичок організації і проведення профорієнтаційної роботи не лише в школі, але й на підприємствах, в організаціях та центрах зайнятості.

3. Мета та цілі курсу

Мета курсу: формування у студентів системи знань з професійної орієнтації і компетенцій з надання допомоги у виборі професії або її зміни та проведення профвідбору.

Основні цілі курсу:

- оволодіння студентами психологічними основами профорієнтації та професійного самовизначення;
- розвиток навичок визначення рівня розвитку професійно важливих якостей та їх відповідності вимогам професії, здійснення аналізу вимог професії до майбутніх професіоналів;
- формування у студентів уміння проведення профорієнтаційної та профдіагностичної консультації з метою надання психологічної допомоги у професійному самовизначенні та самореалізації людям різного віку та у будь-який період їх професійного становлення або переживання професійних криз;
- оволодіння комплексом психодіагностичних методик та критеріїв професійної придатності до конкретних професій;
- засвоєння студентами знань щодо процесу організації добору і відбору персоналу: залучення персоналу, аналіз змісту роботи, визначення вимог до кандидатів на вакантну посаду;
- формування навичок проведення психологічного обстеження та опрацювання отриманих результатів, уміння їх інтерпретувати і давати кваліфіковану психологічну підтримку у розв'язанні виявлених проблем професійного самовизначення та самореалізації.

Набути соціальні навички (soft-skills):

- комунікації;
- здатність брати на себе відповідальність і працювати в різних умовах;
- здатність навчатися протягом усього життя;

- вміння владжувати конфлікти, працювати в команді;
- здатність логічно і системно мислити;
- креативність.

4. Формат курсу

Очний (offline)

1. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Психологія профорієнтації» передбачає застосування таких загальних та фахових компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії,

ЗК9 Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та

здійснювати психологічне дослідження

СК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації

СК 8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)

СК 9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

Програмні результати навчання:

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень та аналізу літературних джерел

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання

5. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	Всі освітні програми/ спеціальності	Всі освітні програми/ спеціальності

Рік навчання/ рік викладання	Четвертий / 2022-2023	Четвертий / 2022-2023
Семестр вивчення	восьмий	восьмий
нормативна/вибіркова	вибіркова	вибіркова
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 год.	120 год.
Кількість годин навчальних занять	40 год.	16 год.
Лекційні заняття	20 год.	8 год.
Практичні заняття	20 год.	8 год.
Семінарські заняття	0 год.	0 год.
Лабораторні заняття	0 год.	0 год.
Самостійна та індивідуальна робота	80 год.	104 год.
Форма підсумкового контролю	залік	залік

6. Пререквізити курсу

Передумовою для вивчення дисципліни «Психотерапевтичні техніки» має бути вивчення таких дисциплін, як «Психологія управління», «Соціальна психологія», «Психологія професійного спілкування», «Психодіагностика», «Психологічне консультування».

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.

8. Політики курсу

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

9. Схема курсу

К–ть акад. год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Матеріали	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
4 акад. год.	Тема 1. Профорієнтація як навчальна дисципліна	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 акад. год.	Тема 2. Психологічні основи професійного самовизначення особистості. Теорії професійного самовизначення.	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу

2 акад. год.	Тема 3. Професійно обумовлена структура особистості.	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 акад. год.	Тема 4. Професійна мотивація.	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 акад. год.	Тема 5. Соціально-психологічний аналіз професійної діяльності.	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 акад. год.	Тема 6. Основи професіоргафії та класифікації професій	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 акад. год.	Тема 7. Професійна консультація та психодіагностика	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу
2 акад. год.	Тема 8. Психологічний аналіз діяльності та професійні вимоги до особистості	Лекція/ Дискусія	Текст лекції	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Присутність на лекції та активна участь у дискусії.	Згідно розкладу

4 акад. год.	Тема 1. Профорієнтація як навчальна дисципліна – 4 год. Предмет, об'єкт, завдання та основні підходи профорієнтації. Функції профорієнтації. Категоріальний апарат профорієнтації. Структура та основні напрями профорієнтаційної роботи. Основні методологічні принципи профорієнтації. Форми та методи профорієнтаційної роботи зі школярами. Профільне навчання як основний шлях професіоналізації старшої школи.	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Анотувати прочитану додаткову літературу	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год.	Тема 2. Психологічні основи професійного самовизначення особистості. Теорії професійного самовизначення. – 4 год. Психологічний зміст професійного та особистісного самовизначення. Підходи до проблеми професійного самовизначення. Типи, рівні та етапи професійного самовизначення. Теорії професійного самовизначення	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год.	Тема 3. Професійно обумовлена структура особистості – 4 год. Структура особистості у контексті профорієнтації. Професійна спрямованість та її складові. Професійна компетентність та її основні компоненти. Професійно важливі якості. Професійно значущі психофізіологічні властивості.	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

2 акад. год.	Тема 4. Професійна мотивація – 4 год. Поняття мотивації. Професійна мотивація. Основні критерії вибору професії в контексті теорій мотивів.	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год.	Тема 5. Соціально-психологічний аналіз професійної діяльності – 4 год. Структура професійної діяльності. Взаємозв'язок професійних вимог та індивідуально-психологічних особливостей працівника. Професійна придатність. Структурні компоненти профпридатності	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
4 акад. год.	Тема 6. Основи професіографії та класифікації професій – 4 год. Поняття «професія», «спеціальність», «кваліфікація». Класифікації професій: Є.О. Клімова, класифікація Дж. Холланда, класифікація К'юдера. Структура професіограми. Методи професіографічних досліджень.	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год.	Тема 7. Професійна консультація та психодіагностика – 4 год. Сутність і завдання професійної консультації. Психодіагностика професійної діяльності. Класифікація методів психодіагностики.	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу

2 акад. год.	Тема 8. Психологічний аналіз діяльності та професійні вимоги до особистості – 4 год. Теоретико-методологічні положення вивчення сутності психологічних особливостей професійної діяльності. Характеристика основних методичних прийомів психологічного аналізу діяльності. Особливості концепцій аналізу діяльності та професійної придатності особистості. Звіт студентів щодо розв’язання завдання для самостійної роботи: «Вимоги професій до особистості, поняття професійно важливих якостей».	Практичне заняття	Завдання до практичного заняття	Основна Допоміжна	1.Опрацювати текст лекції. 2. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття	Виконання завдань – 12 балів	Згідно розкладу
2 акад. год.	Екзамен						

10. Система оцінювання та вимоги

Навчальні досягнення студентів оцінюються за 12-бальною системою.

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях приймається рівним 12.

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до практичних, семінарських, лабораторних занять, в журнал академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять та має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4,5,6), достатнього (7,8,9) та високого рівня (10,11,12).

Написання модульних контрольних робіт, виконання завдань самостійної роботи та індивідуальних завдань обов'язкові. До їх виконання допускаються всі студенти. Невиконання МКР, самостійної та індивідуальної роботи оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання МКР, завдань самостійної та індивідуальної роботи отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, а також ті, що не з'явилися для їх виконання або не виконали їх завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Студенти, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю допускаються до екзамену.

Вважається, що студент підготувався до екзамену, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену більша або рівна 24 балам (60 % від вагового балу оцінювання навчальних досягнень студента на екзамені).

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок студента на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації студентом поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них.

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Залік	Сума
Змістовий модуль № 1 (60 балів)			100	100
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР		
40 балів	10 балів	50 балів		

11. Список рекомендованої літератури

Основна:

Перелік основної літератури:

1. Актуальні проблеми психології розвитку і самоствердження особистості у навчальному середовищі: колективна монографія / [Ю. Данчук, О. Чеканська, Н. Михальчук, І. Коваль, А. Яцюрик, Н. Семенів, Н. Гончарук] ; за ред. Н.Михальчук, Л. Онуфрієвої. Кам'янець-Подільський : ПП Медобори-2006, 2020. 212 с. ISBN 978-617- 7626-95-3 7. Проблеми сучасної психології: збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України / за ред. С.Д. Максименка, Л.А.Онуфрієвої. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2008-2020 р.р. випуски №1-49.
2. Блінов О. А. Психологія праці: Курс лекцій. - К. : КиМУ, 2016. - 269 с.
3. Гончарова Н.О. Основи професійної орієнтації / За ред. В.Ф. Моргуна. Навчальний посібник. - К. : Видавничий Дім "Слово", 2018. - 168 с.
4. Данчук Ю.П.,Гоцуляк Н.Є., Чеканська О.А. Психологія профорієнтації : навч.-метод. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Ю.П. Данчук, Н.Є. Гоцуляк, О.А. Чеканська. Кам'янець-Подільський : ПП Медобори-2006, 2019. 134 с.
5. Державний класифікатор професій ДК 003 - 2005. - К.: Соцінформ, 2005.
6. Дубиненкова Е.Н. Техники підбора персонала: Искусство находит лучших. - СПб.: Речь, 2017. - 169 с.

Допоміжна

1. Анастаси А., Урбани С. Психологическое тестирование. - СПб.: Питер, 2016. - 688 с.
2. Бодров В.А. Психология профессиональной пригодности. Учебное пособие для вузов. - М.: ПЕР СЭ, 2001. - 511 с. - (Современное образование).
3. Гладкова В.М. Профорієнтація: Навчальний посібник. - Львів: Новий світ-2000, 2017. - 160 с.
4. Даниличева Н.А. Психология профессионального выбора. - СПб: СЛП, 1998. - 144 с.
5. Зеер Э.Ф. Психология профессий: Учебное пособие для студентов вузов. - М.: Академический Проект; Екатеринбург: Деловая книга, 2010. - 336 с.